

WB023 Hoe voelt eigendom?

Opdracht gemaakt door Ine Raangs, Haags Montessori Lyceum

Doelgroep: 3/4 Havo/vwo

In het filmpje zitten twee vragen: één over de Jaguar, één over hoe je grond kunt bezitten. Dit lesplan gaat alleen in op de eerste vraag. Je kunt ook alleen het eerste deel gebruiken en van daaruit verder gaan naar een algemene discussie over bezit.

Het tweede deel van het lesplan gaat over Epicurus, is een korte inleiding op zijn ideeën over behoeftes en verlangens. Het sluit redelijk aan bij wat in de methode Cogito over Epicurus staat.

Lesopzet

1. Tonen en bespreken filmpje

Weten jullie wat een Jaguar is?

Waarom maakt het uit of iemand in een Jaguar rijdt of op een fiets / in een oude Opel / ...?

Het bezitten van een Jaguar geeft iemand een bepaalde **status**

Wat is status? Probeer met de klas tot een definitie te komen. Als de leerlingen het niet weten, maak dan zinnen met het woord:

Een beroep met een lage status

De status van Jan was enorm verhoogd door zijn knappe vriendin

De status van het beroep leraar is de afgelopen decennia verminderd

(“maatschappelijk aanzien”, in de definitie moet een element van medemens zitten en een element van de waardering die je daarvan krijgt)

2. In groepjes van twee of drie eerste deel van de opdracht maken

3. Opdracht kort klassikaal bespreken

4. Klassikale uitleg: **Epicurus**

Epicurus was een filosoof in het antieke Griekenland, hij leefde van 341 tot 270 voor Christus. Hij dacht na over hoe je een goed leven kunt hebben (deugdethiek).

Er zijn twee manieren om je leven te verbeteren: je kunt ofwel de buitenwereld veranderen, of je kunt de manier waarop jij met de buitenwereld omgaat veranderen.

Stel, je bent ontevreden over je leven want je hebt geen Jaguar. Er zijn twee manieren om deze ontevredenheid weg te nemen; je koopt een Jaguar of je verandert jezelf, zodat je geen behoefte meer hebt aan een Jaguar. Die laatste manier is de goede manier volgens Epicurus; de buitenwereld is maar moeilijk te veranderen en je eigen behoeften zijn oneindig als je er geen grenzen aan stelt. Als je de Jaguar hebt gekocht, wil je misschien daarna weer iets anders. Als je je behoeften onder controle hebt, kun je een tevreden mens worden.

We hebben drie soorten verlangens, aldus Epicurus:

1. natuurlijke en noodzakelijke verlangens (vb aan klas vragen) – slapen, eten
deze verlangens heeft iedere mens, ze zijn noodzakelijk om te overleven.

2. natuurlijke en niet-noodzakelijke verlangens (“ “) – extra lekker eten, een donzen dekbed
Deze verlangens hebben ook alle mensen, ze komen voort uit de menselijke natuur.

3. niet-natuurlijke en niet-noodzakelijke verlangens (“ “) – een gouden Rolex

Deze verlangens komen niet voort uit de mens zelf, maar uit de maatschappij om ons heen. Zonder andere mensen om ons heen zouden we deze behoeften niet hebben.

Testen met een paar voorbeelden of iedereen het begrepen heeft:

Ipod

Kledingstuk dat leerling aanheeft

Om een gelukkig mens te zijn moet je lijden vermijden en zoeken naar genot. Dat genot haal je uit het vervullen van je natuurlijke verlangens. Ook aan je natuurlijke en niet-noodzakelijke verlangens kun je af en toe toegeven, maar niet te vaak. Het gaat erom dat je de baas bent over je eigen verlangens. Als je bvb gewend raakt om altijd heel lekker te eten, staat dat je vrijheid in de weg. Je moet onverstoort staan tegenover deze verlangens: als het zo uitkomt, kun je lekker eten, maar als het niet doorgaat, dan moet je daar niet om treuren.

Je niet-natuurlijke en niet-noodzakelijke verlangens moet je gewoon negeren, het vervullen daarvan levert alleen maar meer niet-natuurlijke verlangens en zorgen op.

5. Maak deel 2 van het opdrachtblad
6. Klassikaal bespreken van de resultaten

Lesopdracht bij “Wat is eigendom?”

Deel 1; status

Wat is status?

(Schrijf hier de definitie op die jullie met de klas hebben gemaakt.)

Noem drie bezittingen of activiteiten die goed zijn voor je status

1

2

3

Noem drie bezittingen of activiteiten die slecht zijn voor je status

1

2

3

Waarom geldt dit niet als de bezittingen niet echt van jou zijn?

Is status belangrijk – waarom wel of niet?

Deel 2; Epicurus

Geef de drie soorten verlangens waar Epicurus het over heeft weer, en geef bij elk een voorbeeld uit je eigen omgeving.

1

2

3

Welke van deze drie verlangens heeft met status te maken, en waarom?

Wat zou Epicurus' oordeel over het belang van status zijn?

Ben je het daarmee eens? Waarom wel of niet?

Bedenk een voordeel van het bestaan van status voor de maatschappij.